

4^{ος} ΜΑΘΗΤΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΣΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

«ΕΡΜΗΣ»

ΤΕΛΙΚΗ ΦΑΣΗ

29 Απριλίου 2023

Απαντήστε όσες περισσότερες ερωτήσεις μπορείτε. Οι απαντήσεις σας να είναι πολύ σύντομες. Όλες οι ερωτήσεις παίρνουν τις ίδιες μονάδες. Διάρκεια διαγωνισμού 2 (δύο) ώρες.

Καλή σας επιτυχία!

1. Σχεδιάστε μια τυπική καμπύλη παραγωγικών δυνατοτήτων για δύο αγαθά.

(α) Εξηγείστε το σχήμα σας.

(β) Αναφέρετε κάποιους λόγους εξ αιτίας των οποίων μια οικονομία μπορεί να μην είναι επάνω στην καμπύλη αλλά στο εσωτερικό της.

(γ) Αναφέρετε κάποιους λόγους χάρις στους οποίους η καμπύλη μπορεί να μετατοπισθεί προς τα δεξιά.

2. Εξηγείστε γιατί η ελαστικότητα ζήτησης ως προς τη τιμή έχει αρνητικό πρόσημο, ενώ η ελαστικότητα προσφοράς ως προς τη τιμή έχει θετικό πρόσημο.

3. Για μια επιχείρηση, η αύξηση των τιμών στην ηλεκτρική ενέργεια που χρησιμοποιεί για τη λειτουργία της θα προκαλέσει:

(α) Μετατόπιση της καμπύλης προσφοράς της δεξιά.

(β) Μετατόπιση της καμπύλης προσφοράς της αριστερά.

(γ) Κίνηση κατά μήκος της καμπύλης προσφοράς της σε υψηλότερη τιμή.

(δ) Κίνηση κατά μήκος της καμπύλης ζήτησης.

(ε) Ένας συνδυασμός των (α), (β), (γ) και (δ), και ποιος συγκεκριμένα.

Αιτιολογείστε την επιλογή σας με ένα απλό διάγραμμα.

4. Τι θα συμβεί σε μια επιχείρηση αν αποφασίσει να μειώσει την τιμή του προϊόντος που παράγει και πουλά; Από ποιο οικονομικό μέγεθος εξαρτάται η απάντησή σας;

5. Υποθέστε ότι στην αγορά κατοικιών δημιουργείται ξαφνικά η εντύπωση ότι οι τιμές κατοικιών θα αυξηθούν στο άμεσο μέλλον. Πώς θα επηρεαστούν οι σημερινές τιμές;

6. Υποθέστε ότι οι συναρτήσεις ζήτησης και προσφοράς για ένα στάνταρντ φλυτζάνι καφέ είναι αντίστοιχα $Q^d = 120 - 10P$ και $Q^s = 60 + 5P$. Ποια είναι η τιμή και ποσότητα ισορροπίας; Τι θα αλλάξει στη τιμή και ποσότητα ισορροπίας αν η κυβέρνηση επιβάλει ένα φόρο κατανάλωσης 1,5 ευρώ για κάθε φλυτζάνι καφέ;

7. Τα παρακάτω στοιχεία αναφέρονται στη τιμή (P), τη ζητούμενη ποσότητα (Q^d) και τη προσφερόμενη ποσότητα (Q^s) κρασιού.

P	Q^d	Q^s
8	70	10
16	60	30
24	50	50
32	40	70
40	30	90

(α) Προσδιορίστε τη τιμή και ποσότητα ισορροπίας.

(β) Υποθέστε ότι η τιμή ανέρχεται στο 128 και λύστε για Q^d και Q^s .

8. Τα παρακάτω δεδομένα περιγράφουν την σχέση μεταξύ αριθμού εργαζομένων (L) και παραγόμενου προϊόντος (Q) μιας επιχείρησης.

L	Q	MP_L
0	0	
1	3	
2	10	
3	24	
4	36	
5	40	
6	42	
7	42	
8	40	

- (α) Υπολογίστε το οριακό προϊόν εργασίας (MP_L) και σχεδιάστε τη συνάρτηση του στο ίδιο σχήμα με τη συνάρτηση παραγωγής.
 (β)) Συζητήστε σύντομα την οικονομική ερμηνεία του σχήματος σας.

9. Τα παρακάτω δεδομένα περιγράφουν την σχέση μεταξύ παραγόμενου προϊόντος (Q), συνολικού σταθερού κόστους (TFC) και συνολικού μεταβλητού κόστους (TVC) μιας επιχείρησης.

Q	TFC	TVC	TC
0	12	0	
1	12	10	
2	12	16	
3	12	21	
4	12	28	
5	12	40	
6	12	60	
7	12	91	

- (α) Υπολογίστε το συνολικό κόστος (TC).
 (β) Σχεδιάστε τις συναρτήσεις TFC , TVC και TC στο ίδιο σχήμα.
 (γ) Συζητήστε σύντομα την οικονομική ερμηνεία του σχήματος σας.

10. Τα παρακάτω δεδομένα περιγράφουν την σχέση μεταξύ παραγόμενου προϊόντος (Q), συνολικών εσόδων (TR) και συνολικού κόστους (TC) μιας επιχείρησης.

Q	TR	TC	Π
0	0	6	
1	8	10	
2	14	12	
3	18	14	
4	20	18	
5	20	25	
6	18	36	
7	14	56	

(α) Υπολογίστε το συνολικό κέρδος (Π).

(β) Σχεδιάστε τις συναρτήσεις TR και TC στο ίδιο σχήμα και εξηγήστε τι συμβαίνει στο επίπεδο παραγωγής στο οποίο μεγιστοποιείται το Π .

11. Πως θα επηρεασθεί η συμπεριφορά μιας επιχείρησης που λειτουργεί σε καθεστώς ανταγωνισμού και επιδιώκει να μεγιστοποιεί τα κέρδη της, αν αυξηθεί το σταθερό κόστος παραγωγής της;

12. Υποθέστε ότι το μακροχρόνιο μέσο κόστος μιας επιχείρησης είναι 12 μονάδες, το βραχυχρόνιο μέσο σταθερό κόστος είναι 6 και το βραχυχρόνιο μέσο μεταβλητό κόστος είναι 11. Αν οι συνθήκες προσφοράς και ζήτησης διαμορφώνουν τη τιμή στο 12, τι συμφέρει την επιχείρηση να κάνει βραχυχρόνια και τι μακροχρόνια;

13. Υποθέστε ότι η συνάρτηση συνολικών εσόδων μιας επιχείρησης δίνεται από τη συνάρτηση $48Q - Q^2$ και ότι η συνάρτηση συνολικού κόστους δίνεται από τη συνάρτηση $12 + 16Q + 3Q^2$, όπου Q είναι το επίπεδο παραγωγής. Λύστε για το Q που μεγιστοποιεί τα κέρδη της επιχείρησης. (Σημείωση: η άσκηση λύνεται και χωρίς παραγώγους).

14. Υποθέσετε ότι η ζήτηση για το προϊόν μιας επιχείρησης δίνεται από τη συνάρτηση $Q = 400 - 20P$ και ότι η συνάρτηση συνολικού κόστους της είναι $TC = 250 + 9Q$. Λύστε για το επίπεδο παραγωγής, Q , που μεγιστοποιεί τα κέρδη της επιχείρησης. (Σημείωση: η άσκηση λύνεται και χωρίς παραγώγους).

15. Γιατί οι περισσότερες κεντρικές τράπεζες στο κόσμο έχουν αυξήσει τα βασικά τους επιτόκια από πέρσι; Τι συνέπειες έχει μια τέτοια οικονομική πολιτική για τον πληθωρισμό, τον ρυθμό μεγέθυνσης και την απασχόληση;

16. Σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat, η εθνική αποταμίευση στην Ελλάδα το 2022 ήταν περίπου 12% ως ποσοστό του ΑΕΠ ενώ στο σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ήταν περίπου 25%. Τι σημαίνει αυτό και τι συνέπειες έχει για την κατανάλωση και τις επενδύσεις στην Ελλάδα;

17. Σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat, το δημόσιο χρέος στην Ελλάδα στο τέλος του 2022 ήταν περίπου 171% ως ποσοστό του ΑΕΠ ενώ στο σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ήταν περίπου 86%. Τι σημαίνει αυτό και τι συνέπειες έχει για το κόστος δανεισμού της Ελλάδας και τις επενδύσεις;

18. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση υπάρχουν δημοσιονομικοί κανόνες (π.χ. το λεγόμενο Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης) που περιορίζουν την ελευθερία άσκησης μιας τελείως ανεξάρτητης εθνικής δημοσιονομικής πολιτικής. Ποια είναι η λογική τους;

19. Ποια ήταν η σημασία της Συνθήκης του Maastricht που έγινε το 1992 για την οικονομική πολιτική και τις επιλογές που ακολούθησε η Ελλάδα;

20. Όταν λέμε ότι μια χώρα είναι πιο παραγωγική από μια άλλη, τι εννοούμε, πώς το μετράμε και πώς μπορεί μια χώρα να γίνει πιο παραγωγική;